

Transporten, april 2003 Rumænien Rapport.

Med baggrund i forskellige problemsituationer, hvoraf vor økonomi og usikre lagersituation, har været de mest dominerende, lykkedes det os alligevel at gennemføre den første transport i år i begyndelsen af april.

Ud fra sidste års samarbejde med vore venner i Rumænien, havde vi et klart billede af hvad vi skulle indsamle og suppleret med ønsker fremsat af vore modtagere pr brev, dækkede transporten de fleste behov. Dog måtte vi under lastningen af det 85 m³ store lastrum konstatere, at det lovede, men ikke helt præciserede udstyr til "The Maternal Center", Iasi ikke kunne presses ind i bilen.

I vor usikkerhed vedrørende hvorvidt vi måtte blive i vort gode lager, medførte beslutningen om at gennemføre endnu en transport umiddelbar efter den nu færdiglæssede. Dermed ville vi sikre at alt det lovede udstyr ville komme vore modtagere til gode.

Med stor velvillighed fra Lauenborg Spedition, lykkedes det os at få læsset og klargjort papirerne, hvor vi efter en god nats søvn, startede vor rejse tidligt om morgenen, for at mødes med lastbilen i Cluj.

Som sædvanlig er det lidt spændende om alt nu også forløber, som planlagt. Der er et par tusinde kilometer, toldsteder etc., men lasten var ankommet og klar til at gå gennem toldeklareringen tirsdag d 1. april. Vor samarbejdspartner i Cluj Umanitara "Filantrop", att. Mr. Joseph Felmeri var på pletten og læsset var frigjort kl. ca.11.30.

En hurtig aflæsning af de effekter, som Filantrop skulle have, samt med en gennemgang af de nødvendige papirer og et hurtigt på gensyn, forlod vi nu Cluj og rettede næsen mod Iasi Amt. Det er en tur på ca. 800 km, hvor vejen går gennem den altid skønne natur, afvekslende med store brede og grønne dale, op gennem træbeklædte bjerge, hvor smeltevand denne gang fossede ned i floderne. Transporten om vinteren, med sneklædte skove er betagende, men samtidig utrolig spændende, mest på grund af vejnettets beskaffenhed og de manglende autoværn..

Foråret er så vidunderligt i Rumænien. Alle beboere i byerne langs vejen rydder nu op, fejer og river deres arealer omkring husene og i særdeleshed omkring den traditionelle bænk udenfor huset, hvor man sidder og nyder trafikken og får en snak med naboen og de forbipasserende.

Lastbilen nåede byen Hirslau, i den nordvestlige del af Iasi Amt i løbet af natten og vi var på pletten om morgenen kl. 08.00.

Et hurtigt "goddag" og så i gang med aflæsningen. Her er det en speciel fornøjelse, fordi de psykisk / fysisk handicappede beboere på denne institution, er meget ivrige for at hjælpe. Vi kender hinanden fra de mange tidligere besøg og glæden er stor for os alle. Samarbejdet omkring aflæsningen er perfekt, alle hjælper og lynhurtigt har vi læsset "rationen" af, der næsten altid består af velsorteret og rent tøj, pakket i kasser efter størrelse og sex, fodtøj og forskelligt udstyr, også senge, madrasser, samt ergonomiske hjælpemidler, kørestole osv. Det er samme center, hvor vi er i gang med at forbedre køkkenet, hvilket sker med finansiel støtte gennem ansøgninger til Tips og Lottofonden.

Vi forsøger at anvende dansk producerede køkkenmaskiner, eller i Danmark velkendte udenlandske produkter, for derved at sikre eventuelle reparations situationer. "Ken"- Storkøkken i Aarhus har med professionel vejledning hjulpet os, samt ydet en fantastisk god service. Vi er meget taknemlige for dette uvurderlige samarbejde og håber, at en eventuel positiv vurdering af vor ansøgning til fonden, giver os mulighed for, i samarbejde med "Ken" at færdiggøre dette projekt.

I forbindelse med Hirslau aflæsningen, kunne vi aflevere en, af Haderslev Sygehus doneret Elektrokardiografi- maskine, til nabobyen Plugari's lægehus. Et længe ønsket udstyr, fordi transporten på distriktets yderst dårlige veje kræver tid, hvorfor en sikker diagnose er særdeles vigtig for at undgå ekstra og måske unødige lidelser for patienten. I øvrigt er denne landsby, på grund af en god og meget seriøs borgmester, målet for vor hjælp til skolen, tandlægen, lægen, samt til trængende beboere, med handicap af forskellig art.

Ca. kl. 09.30 kunne vi lukke døren til lastrummet og sende lastbilen af sted mod Raducaneni, der ligger ca. 50 km syd for Iasi, tæt op mod den russisk Moldaviske grænse, Næsten på linje med Odessa.

Her var det primært skolerne som stod for tur. Vi har arbejdet med Raducaneni i længere tid, hvor kommunens små skoler, samt Højskolen, har fået glæde af de indsamlede møbler og udstyr fra danske skoler. Også her har vi en god partner i borgmesteren, der lever for sin kommune og giver sig fuldt ud. Vi havde den store glæde, at kunne give højskolen (Gymnasiet) et sæt computere med netværks- opkobling, hvilket betyder mindre fremtidige omkostninger, ved indkøb af forskellige programmer / undervisningsmaterialer.

Efter en hurtig aflæsning måtte vi af sted til Iasi, men lovede at vende tilbage dagen efter, for i fællesskab at vurdere den næste hjælp.

I Iasi, en smuk by med ca. 400.000 indbyggere, hvor industri- og kunst forener sig med handel, samt grænseoverskridende samarbejdssituationer, har vi en meget nær og positiv kontakt til Amtet. Et oprindeligt oplæg fra os tilbage i 1997, med et stærkt ønske om at ændre på den skrækkelige situation omkring den handicappede del af befolkningen, har nu i et positivt og uformelt samarbejde givet os en bredere indsigt i de aktuelle forhold, samt det at kunne hjælpe i den igangsatte og i princippet stærkt forbedrede situation omkring den handicappedes hverdag i Amtet.

Vi parkerede lastbilen ud for plejehjemmet "Constantin Si Elena", næsten i byens centrum. Her aflæssede vi møbler og kørestole til plejehjemmet og havde samtidigt sat andre modtagere møde her. Grunden er, at vi ikke må køre ind i de små gader i centrum med den store bil, så derfor hentede Gadebørnshjemmet "Familie Nostra", "Batrinete Fericita" en organisation som hjælper ældre mennesker i nød og ensomhed. En social orienteret NGO, der har formålet at samle og aktivere mange ældre i såvel daglige fællesaktiviteter, men også i besøgsarrangementer, hvor ældre besøger ældre. De modtog tøj, handicapudstyr og forskellige små effekter til uddeling.

Som afslutning på transporten nåede vi "Nicolina School" i den sydvestlige del af Iasi. En folkeskole med integreret fagskole, under det rumænske begreb "Teknisk Højskole". Her har vi bragt meget computerudstyr og en del møbler. Vi forsøger stadig at optimere dette, samtidigt med at vi bringer skolemøbler. En meget god kontakt, hvor vi i samtaler med lærerne og ledelsen har fortalt om det danske system og blandet os i den tragiske kendsgerning, at man på grund af erhvervslivets situation, uddanner de unge til arbejdsløshed, men desværre på et niveau, hvor det praktiske niveau ligger flere år bag vort danske niveau. Dog er den teoretiske viden nok noget bedre end vi kan forvente hos de fleste unge i DK. Vi glæder os over den bevågenhed alle har omkring det vi kan bibringe, men især den store aktivitet i undervisningen vi oplever fra de unge elevers side i de for os noget fattige omgivelser..

Dette var afslutningen på aflæsningen og vi "hilste af" med vor hjælpsomme chauffør, der havde fået information om et ventende læs andetsteds i Rumænien.

Næste morgen delte vi os, for at bruge vor sparsomme tid optimalt. Jeg gik til møde på Amtet og Henriette, Bjarne og Arne L besøgte forskellige modtagere, herunder lederen fra skolen i Mihai Kogalniceanu. Om eftermiddagen fandt vi "Familie Nostra", hvor vi fik en snak om deres situation, behov og hvad den nærmeste fremtid ville bringe. Det er lykkedes denne organisation at skabe et fællesskab blandt disse unge "tidligere" gadebørn.

Det vi oplever omkring gadebørnenes situation, er børn fra 4 års alderen til 18 årige unge, der har opbygget en selvtilidsform uden barmhjertighed eller forståelse. Man ønsker ikke at få hjælp, hvis der kræves nogen form for modydelse, tilhørsforhold eller andet regulativ. Det er ok at modtage en eller anden form for hjælp, men uden betingelser. I gademiljøet kan samhørsforholdet i værste/bedste fald gå indad, forstået således at man samles i grupper, hvor den mest dominerende bliver leder og alle andre indordner sig. Her deler man "rovet" og hjælper også hinanden i en vis udstrækning, men samfundsmæssigt er det på sigt en farlig situation og børnene lever et yderst primitivt liv.

Aftenen gik med en fælles middag sammen med nogle af vore bekendte, hvor en afslappet atmosfære gav os mange indtryk af hverdagen i en rumænsk storby. Sammenlignet med vor danske erfaring og baggrund, giver det grundlag for mange efterfølgende diskussioner.

Næste morgen besøgte vi The Maternal Centre "MATERNUS" i Iasi. Et hjem for enlige vordende mødre, der på grund af en for tidlig graviditet er blevet smidt ud hjemmefra og den formodede far er forsvunden, eller ikke vil kendes ved sit ansvar / medvirken. Det er unge piger fra 13 – 18 år, hvor gaden pludselig er det eneste hjem og ofte er prostitution den eneste mulighed for at tjene til livets ophold. Vi var blevet bekendt med denne institution, men havde stort besvær med, først at finde dette center og dernæst at få adgang.. Man var endog meget forsigtig og mistænksom og kun på grund af Henriettes tilstedeværelse, blev vi inviteret indenfor. Vi bad om en beskrivelse af organisationens aktivitet, de forskellige forhold, samt hvordan vi eventuelt og om nødvendigt, kunne hjælpe.

Efter lange omskrivninger og forklaringer, fandt vi ud af hvordan vi kunne starte denne hjælp og forklarede hvad vi kunne bidrage med og på hvilke betingelser. Da man fandt ud af vor holdning og seriøsitet, åbnede man sig og fortalte om alle de forskellige facetter de kæmpede med.

Ganske kort begynder en situation med en ung piges henvendelse til centret. Man forsøger at hjælpe hende med at finde det kommende barns far, at tale med pigens familie, hvor det i enkle tilfælde lykkes at få etableret et forhold, således at man undgår en indskrivning. I de fleste tilfælde bliver pigen dog indskrevet og nu undervises hun i alt fra madlavning, husligt arbejde, hygiejne og det at passe et barn, samt om de sparsomme rettigheder hun har i samfundet.

Organisationen forsøger at finde en lejlighed til mor og barn og følger dem i et halvt år efter fødslen. Vi lovede at bringe det vi kunne få fat i til formålet og bringe det hurtigst muligt.

Henriette har sin egen lille "organisation" som hun kører sideordnet med sin aktivitet i ØB og her skabte hendes tilbud om økonomisk støtte til en mor / barn situation utrolig stor glæde.

Hurra for Henriettes specielle og meget personlige hjælp.

Herefter gik turen til Raducaneni.

Efter at have besøgt skolen og set alle i færd med at pakke ud og etablere alt det af os bragte, forklarede borgmester Butezato om sine bekymringer vedrørende kommunens hospital. Vi endes om at besøge det, mest for bedre at kunne vurdere vore muligheder for en eventuel hjælp. Det vi så var en sirlig samling bygninger, placeret i et system hvor forskellige afdelinger har sin egen bygning. Der er et fælles varme anlæg (som ikke fungerer), man har integrerede kakkelovne (der fyres fra gangen) i de fleste sengestuer. Gammelt udstyr overalt, men rimeligt rent (efter bedste evne og formåen). Et interesseret personale, med ufattelige dårlige betingelser.

Vi var ikke rare i vore kommentarer, men forsøgte at være realistiske, set ud fra vore krav til et sygehus, men når man så ser på de alternative betingelser, hvis der ikke vil være et sygehus, kommer transportproblemet ind i billedet, somme

væsentlig faktor. Her er det ikke nok med en god ambulance, da vejene i stort omfang er så dårlige, at det værste har de bedste betingelser for at noget negativt kan ske under en sygetransport.

Den økonomiske side af situationen er lokalkommunens opgave, hvilket atter ender op i en vurdering af den enkeltes mulighed for overlevelse! Forestil jer lægens situation ved et sygeleje besøg / uheld!

Denne vurdering fører til, at vi vil forsøge at hjælpe, men vi finder det meget nødvendigt at ændre bygningerne således at man kan køre patienterne i deres senge, alternativt på et køreleje til og fra behandling / operation. Dette er ikke muligt overalt på sygehuset i nuværende sammenhænge. Varme, EL og vandforsyningen skal også renoveres, så alt i alt må vi konstatere at nok kan vi kan bringe brugt udstyr i et eller andet forhold, men der skal bruges økonomi til at forbedre ovennævnte installationer. Derfor vil vi overveje muligheden for at starte et projekt omkring dette behov.

Raducaneni kommune dækker et større geografisk område, med adskillige mindre bysamfund, men med ca. 50 -70 km afstand til større byer og har derfor en stor samfundsopgave, idet staten ikke kan støtte denne modernisering. "Centraliserings epidemien" har bredt sig til dette fattige land, med for mig at se, endnu større problemer end i vort lille land.

Efter at have taget en hjertelig afsked med byens borgmester og personalet på sygehuset, nåede vi Iasi ved 19 tiden om aftenen.

Vi spiste aftensmad hos en af vore bekendte, hvorefter vi næste morgen startede mod Cluj, hvor vi om eftermiddagen mødte Joseph Felmeri fra Filantrop.

Her afsluttede vi turen, vurderede de fremsatte ønsker og behov i Cluj og indtog en fortræffelig middag hjemme hos Joseph.

Næste morgen påbegyndte vi hjemturen, kun afbrudt af én overnatning i Ungarn

Med venlig hilsen

Arne Vindbjerg
Østeuropæisk Børnehjælp
Afdelingen for Rumænien